Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον. — Τιμὴ φύλλου δρχ. 500

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρχ. 15000, ἑξάμηνη δρχ. 8000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 1:10 Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 3. Ἑξάμηνη ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσφῶνται: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας. Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' οἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.
Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται δρ. 10000 ἄδετος καὶ 15000 χρυσόδ.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτᾷ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ἓν ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 1000

Περίοδος Γ'. — Τόμος 2ος *Ἀθῆναι, Φεβρουάριος 1946* *Ἔτος 68ον — Ἀριθ. 5—8*

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Κι' ὁ Χάτζ ἐξακολούθησε ;

—Ντίκ, ἂν δὲν πάψῃς νὰ ἐνδιαφέρεσαι γιὰ ὡρισμένα πράμματα, καλύτερα νὰ πᾶς στὴ θάλασσα νὰ πνιγῆς παρὰ νὰ μείνης στὸ Μὸτ Χάουζ τοῦ Τένσταλ. Ἐμένα μοῦ κάνεις ἐρωτήσεις, τὸν Κάρτερ τὸν καλοπιάνεις γιὰ νὰ τοῦ πάρεις λόγια, τὸν πάστορα τὸν τρομάζεις μὲ τὰ διφορούμενα λόγια σου. Βάλε λίγη φρόνηση, τρελλέ. Καὶ τώρα μάλιστα ποὺ σὲ ζητάει ὁ σὲρ Ντάνιελ, πάρε ἕνα πιὸ ἤρεμο ὕφος, ἂν θὲς τὸ καλό σου. Θὰ σοῦ κάνει αὐστηρὲς ἐρωτήσεις. Πρόσεξε τὶς ἀπαντήσεις ποὺ θὰ δώσεις.

—Χάτζ, ἀπάντησε ὁ Ντίκ, σ' ὅλα αὐτὰ μέσα μυρίζομαι μιὰ ἐγκληματικὴ συνείδηση.

—Ἂν δὲ σωφρονιστῆς, θὰ σοῦ μυρίση γρήγορα αἷμα, ξαναπε ὁ Χάτζ. Ἐγὼ σὲ προειδοποίησα. Νά, κάποιος ἔρχεται νὰ σὲ φωνάξῃ.

Πραγματικὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνας ἀποσταλμένος διάσχισε τὴν αὐλὴ καὶ κάλεσε τὸ Ντίκ νὰ παρουσιαστῆ μπροστὰ στὸν ἄρχοντα Σὲρ Ντάνιελ Μπράκλεῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΟΙ ΔΥΟ ΟΡΚΟΙ

Ὁ Σὲρ Ντάνιελ βρισκότανε στὸ χώλλ. Βημάτιζε μπροστὰ στὸ τζάκι περιμένοντας τὸ Ντίκ. Κανένας ἄλλος δὲν ἦταν ἐκεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Σὲρ Ὄλιβερ, τὸν πάστορα, ποὺ καθόταν συμμαζεμένος σὲ μιὰν ἄκρη κι' ἔπαιζε τὸ κομπολόϊ του σιγολέγοντας προσευχές.

—Μὲ ζητήσατε, Σὲρ Ντάνιελ ; εἶπε ὁ νεαρὸς Σέλτον.

—Σὲ ζήτησα, πραγματικά, ἀπάντησε ὁ ἄρχοντας. Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ ἄκουσα ; Ἤμουνα τόσο κουραστικὸς κηδεμόνας γιὰ σένα, ὥστε νὰ βιάζεσαι νὰ μὲ ξεφορτωθῆς ; Ἢ τώρα ποὺ μὲ βλέπεις στενοχωρημένο, κυτᾶς πῶς νὰ μὲ ξεκάνεις ; Μὰ τὸ Σταυρό, ὁ πατέρας σου δὲν ἤτανε σὰν καὶ σένα. Τοὺς δικούς του ἀνθρώπους, ὅπως καὶ νἄρχονταν τὰ πράγματα, δὲν τοὺς ἄφινε ποτὲ ἀπὸ κοντά του. Μὰ ἐσύ, Ντίκ, φαίνεται πὼς εἶσαι φίλος μόνο γιὰ τὶς καλὲς μέρες, καὶ τώρα ζητᾶς νὰ σηκώσης κεφάλι.

—Μὲ τὴν ἄδειά σας, Σὲρ Ντάνιελ, δὲν εἶναι ὅπως τὰ λέτε, ἀπάντησε ὁ Ντίκ σταθερά. Εἶμαι εὐγνώμων καὶ πιστὸς ὅπου χρειάζεται νὰ εἶμαι. Πρὶν νὰ προχωρήσω σ' αὐτὰ ποὺ θὰ σᾶς πῶ, σᾶς εὐχαριστῶ καὶ σᾶς καὶ τὸ Σὲρ Ὄλιβερ. Θὰ περιμένατε δέβαια πολλὰ πράμματα ἀπὸ μένα, καὶ μὲ τὸ δίκηο σας. Κι' ἐγὼ θὰ ἤμουνα ἕνας σκύλος ἂν ξεχνοῦσα τί σᾶς χρωστῶ.

Ὁ λόρδος Χὰξ Χάμ, ἄκουγε μὲ ὕφος σοβαρό.

—Καλὰ τὰ λές, εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, καὶ μὲ θυμὸ ἐξακολούθησε. Πίστη καὶ εὐγνωμοσύνη εἶναι παχειὰ λόγια, Ντίκ Σέλτον. Ἐγὼ θέλω ἔργα. Αὐτὴν τὴν ὥρα ποὺ κινδυνεύω, τ' ὄνομά μου προσβάλλεται, ποὺ τὰ χτήματά μου χάνονται, αὐτὴ τὴν ὥρα ποὺ τὸ δάσος μου εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ ζητᾶν νὰ μὲ καταστρέψουνε, τί κάνεις ἐσὺ γιὰ νὰ δείξεις τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν ἀφοσίωσή σου ; Δὲ μοῦ ἀπόμειναν παρὰ λίγοι πιστοὶ ἄνθρωποι. Πρέπει νὰ τοὺς δηλητηριάζεις τὴν ψυχὴ με τὰ ὄμορφα λόγια σου ; Ἂς μοῦ λείπει τέτοια εὐγνωμοσύνη ! Μὰ τώρα, ἔλα. Πές μου τί θέλεις ; Τί ζητᾶς ἀπὸ μένα ; Θὰ σοῦ ἀπαντήσω. Ἂν ἔχεις κάτι ἐναντίο μου, πές το καθαρά.

—Σέρ, ἀπάντησε ὁ Ντίκ, ὁ πατέρας μου σκοτώθηκε ὅταν ἤμουνα ἀκόμα παιδί. Ἔφτασε στ' αὐτιά μου ὅτι τοῦ φέρθηκαν ἄτιμα. Ἔφτασε στ'

αὐτιά μου ἀκόμα — καὶ δὲν σᾶς τὸ κρύβω — πῶς καὶ σεῖς ἀνακατωθήκατε στὸ σκοτωμό του. Καί, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲ θὰ ἡσυχάσω, οὔτε θὰ μπορέσω ἐλεύτερα νὰ σᾶς βοηθήσω πρὶν νὰ ξεδυκλίσω αὐτές μου τῆς ἀμφιβολίες.

Ὁ Σὲρ Ντάνιελ κάθισε σὲ μιὰ βαθειὰ πολυθρόνα. Ἔπιασε μὲ τὰ χέρια του τὸ σαγῶνι του καὶ κύταξε τὸ Ντὶκ μὲ διαπεραστικὸ βλέμμα.

—Καὶ θαρρεῖς πῶς θὰ μποροῦσα νὰ ἤμουν κηδεμόνας τοῦ παιδιοῦ, ποὺ θὰ τοῦ σκότωνα τὸν πατέρα; ρώτησε.

—Ξέρω καὶ γώ, εἶπε ὁ Ντίκ. Μὲ συγχωρεῖται, ἂν σᾶς μιλάω μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, Μὰ ξέρετε, πολὺ καλά, μοῦ φαίνεται, πῶς ἀπὸ μιὰ κηδεμονία ἔχει νὰ κερδίση κανείς πολλά. Ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια, δὲ χαρήκατε τὰ εἰσοδήματά μου; Δὲν εἴχατε τοὺς ἀνθρώπους μου στὰ χέρια σας; Δὲν κανονίσατε ὡς καὶ τὸ γάμο μου; Δὲν ξέρω τί ἀξία μπορεῖ νἄχουν αὐτά, μὰ πάντως καταλαβαίνω πῶς κᾶτι ἀξίζουν. Καὶ πάλι νὰ μὲ συχωρέσετε, ὅμως ἂν φτάσατε στὸ σημεῖο νὰ σκοτώσετε ἕναν ἄνθρωπο δικό σας, θὰ πῆ πὼς ὑπῆρχανε λόγοι γιὰ νὰ κάνετε αὐτὴ τὴν ποταπὴ πράξη.

—Ὅταν εἶχα τὰ χρόνια σου, ἀπάντησε ὁ Σὲρ Ντάνιελ αὐστηρά, τὸ μυαλό μου δὲν ἔβαζε τέτοιες ὑποψίες. Καὶ τὸν Σὲρ Ὄλιβερ, ἀπὸ δῶ, τὸν πάστορα, τί θὰ τὸν ἀνάγκαζε νὰ γίνη συνένοχος σ' αὐτὸ τὸ ἔγκλημα;

—Δὲ ξέρω, εἶπε ὁ Ντίκ, μὰ ὅταν ὁ ἀφέντης φωνάζει τὸ σκυλί, αὐτὸ πάει ἀπόκοντα. Ὅλοι τὸ ξέρουν πῶς ὁ Σὲρ Ὄλιβερ εἶναι ὄργανό σας. Μιλάω ξάστερα. Δὲν εἶναι καιρὸς γιὰ κολακεῖες. Κι' ὅπως μιλάω, ἔτσι θέλω νὰ μοῦ ἀπαντᾶνε. Ὅμως, ἀπάντηση δὲν πῆρα, καμμία. Κι' ὅλο ἐρωτήσεις μοῦ κάνετε. Σᾶς συμβουλεύω νὰ προσέξετε. Σὲρ Ντάνιελ! Γιατὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ἡ ὑποψίες μου ἀντὶ νὰ διαλυθοῦνε, μεγαλώνουνε.

—Θὰ σοῦ ἀπαντήσω καθαρά, Ντίκ Σέλτον, εἶπε ὁ ἄρχοντας. Ἂν σοῦ πῶ, πῶς δὲ θύμωσα μαζύ σου θἆναι ψέμματα. Μὲ θύμωσε καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Αὐτὰ τὰ λόγια, σὲ θέλω νἀρθῆς νὰ μοῦ τὰ πῆς ὅταν θὰ γίνης ἄντρας, ποὺ δὲ θἆμαι πιὰ κηδεμόνας σου, καὶ δὲ θὰ μὲ νοιάζει γιὰ σένα. Τότε νἀρθῆς, καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσω ὅπως σοῦ ἀξίζει γιὰ νὰ σοῦ κλείσω τὸ στόμα. Ὡς που νἄρθῃ ὅμως ἐκείνη ἡ στιγμή, πρέπει νὰ καταπιῆς τὴ κακιά σου γλῶσσα, νὰ σωπάσης, καὶ νὰ εἶσαι μὲ τὸ μέρος ἐκείνου ποὺ σ' ἀνάθρεψε, κι' ἀγωνίστηκε γιὰ σένα ἀπὸ τότε ποὺ ἤσουνα μικρός, ἄλλοιῶς ἡ πόρτα εἶναι ἀνοιχτή, καὶ τὰ δάση γεμᾶτα ἀπὸ τοὺς ἐχτρούς μου· Ἂν θέλεις, φεύγα!

Ὁ τρόπος ποὺ μίλησε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, καὶ τὰ λόγια ποὺ εἶπε, κλονίσανε τὸ Ντίκ. Κι' ὅμως μὲ ὅλα αὐτὰ καταλάβαινε πῶς δὲν πῆρε τὴν ἀπάντηση ποὺ γύρευε.

—Τίποτα δὲν ἐπιθυμῶ πιὸ πολύ, Σὲρ Ντάνιελ, παρὰ νὰ σᾶς πιστέψω, εἶπε. Βεβαιῶστε με πῶς εἶστε ξένος σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση.

—Θέλεις νὰ σοῦ δώσω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου, ρώτησε ὁ ἄρχοντας.

—Θέλω, ἀπάντησε ὁ Ντίκ.

—Σοῦ τὸν δίνω, εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ. Στὸ λόγο τῆς τιμῆς μου, καὶ στὴν ἀνάπαψη τῆς ψυχῆς μου, σοῦ λέω πῶς δὲν ἀνακατώθηκα καθόλου στὸ θάνατο τοῦ πατέρα σου.

Ἄπλωσε τὸ χέρι του, καὶ ὁ Ντὶκ τὸ πῆρε πρόθυμα. Κανένας ἀπὸ τοὺς δυὸ δὲν εἶχε προσέξει τὸν πάστορα, ποὺ μόλις ἄκουσε τὸν ψεύτικο ὅρκο τοῦ Σὲρ Ντάνιελ, ἀνασηκώθηκε ἀπὸ τὸ κάθισμά του μὲ μιὰ ἔκφραση ἀγωνίας γεμάτη ἀποτροπιασμὸ καὶ τύψεις.

—Ἀ! φώναξε ὁ Ντίκ, ἡ καλή σας καρδιὰ καὶ ἡ γεννιοψυχία σας θὰ μὲ συχωρέσουν. Ἤμουνα τιποτένιος, νὰ ἀμφιβάλλω γιὰ σᾶς. Μὰ σᾶς δίνω τὸ λόγο μου, πῶς ποτὲ πιὰ δὲ θἄχω γιὰ σᾶς καμμιὰ ἀμφιβολία.

—Ναί, Ντίκ, εἶπε ὁ ἄρχοντας. Σὲ συγχωρῶ. Δὲν ξέρεις ἀκόμα τὸν κόσμο, καὶ τὴν κακογλωσσιά του.

—Εἶμαι ἀκόμα πιὸ ἀξιοκατάκριτος ποὺ πίστεψα τὸ τί λέγανε ἡ κακὲς γλῶσσες ὄχι μονάχα γιὰ σᾶς, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν Σὲρ Ὄλιβερ.

Καὶ λέγοντας, γύρισε πρὸς τὸ μέρος τοῦ πάστορα, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τελειώση τὴν κουβέντα του.

Αὐτὸς ὁ ψηλός, εὔσωμος, κοκκινωπός, καὶ δυνατὸς ἄντρας εἶχε γίνη ἕνα κουρέλι. Εἶχε χάσει τὸ χρῶμα, τὰ μέλη του εἴχαν χαλαρώση, τὰ χείλη του ψιθυρίζανε προσευχές, κι' ὅταν τὰ μάτια τοῦ Ντίκ, καρφωθήκανε ἀπάνω του, ξαφνικά, ἔβγαλε μιὰ ἄγρια φωνὴ σὰ θηρίο, καὶ σκέπασε τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ χέρια του.

Ὁ Σὲρ Ντάνιελ βρέθηκε κοντά του μὲ δυὸ πηδήματα καὶ τὸν τίναξε ἀπότομα ἀπὸ τοὺς ὤμους. Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ ὑποψίες τοῦ Ντὶκ ξαναζωντάνεψαν.

—Ἀ! εἶπε. Πρέπει νὰ ὁρκιστῆ καὶ ὁ Σὲρ Ὄλιβερ. Αὐτὸν κατηγορήσανε.

—Θὰ ὁρκιστῆ, εἶπε ὁ ἄρχοντας.

Ὁ Σὲρ Ὄλιβερ κούνησε τὰ χέριά του χωρὶς νὰ μιλήση.

—Ἀ! Μὰ τὸ Σταυρό, θὰ ὁρκιστῆς! φώναξε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, ἔξω φρενῶν. Ἐδῶ ἐπάνω στὸ προσευχητάριο θὰ ὁρκιστῆ, ἐξακολούθησε σηκώνοντας ἀπὸ χάμω τὸ βιβλίο μὲ τὶς προσευχές. Μὲ κάνεις νὰ ἀμφιβάλλω καὶ γὼ γιὰ σένα. Ὁρκίσου σοῦ λέω. Ὁρκίσου!

Μὰ ὁ πάστορας δὲν μποροῦσε νὰ βγάλη λέξη. Ὁ φόβος ποὺ εἶχε μπροστὰ στὸν Ντάνιελ καὶ ὁ τρόμος του γιὰ ἕνα ψεύτικο ὅρκο, ἤτανε δυὸ συναισθήματα ποὺ τὸν πνίγανε.

Ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀπὸ τὸ ψηλὸ λερωμένο τζάμινο παράθυρο τοῦ χώλλ, ἕνα μαῦρο βέλος βούτξε καὶ μ' ἕνα δυνατὸ χτύπο μπήχτηκε στὴ μέση τοῦ μεγάλου τραπεζιοῦ.

Ὁ Σὲρ Ὄλιβερ, βγάζοντας μιὰ δυνατὴ φωνή, λιποθύμησε κι' ἔπεσε στὸ χορταριασμένο πλακόστρωτο, ἐνῶ ὁ Σὲρ Ντάνιελ κι' ὁ Ντίκ, τρέξανε στὴν αὐλὴ κι' ἀνεβήκανε στὴν πιὸ κοντινὴ πολεμήστρα.

(Ἀκολουθεῖ)

"ΣΑΣ ΑΣΠΑΖΟΜΑΙ, ΦΑΙΔΩΝ...,,

Ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια...
Θυμᾶμαι... Σὲ πατρικό μας τὸ σπίτι
στὴν ἐπαρχία. Ὁ ταχυδρόμος, ἡ λάμπα,
ἡ ζέστη ποὺ μύριζε πετρέλαιο καὶ κα-
[λωσύνη.
—ὦ ἡ χαρά μας σὰν ἐρχόταν ἡ «Διά-
[πλασις»!
πῶς εὐῶδιαζε ἡ ἀτμόσφαιρα τότε
στοῦ μπάρμπα-Τὸμ τὴν Καλύβα!—
Κι' ἔπειτα
στὸν καπνὸ τοῦ τζακιοῦ
ποὺ τὸν γύρισε ὁ ἐνάντιος ἄνεμος,
ἐσβύσανε ὅλα...
ἡ ἀνάμνησις τοῦ «Κόκκινου Βράχου»,
ὁ «Μικρὸς τυμπανιστής»,
κι' ὁ ἀσπασμὸς τοῦ μεγάλου μας φίλου.
Τώρα πιὰ εἶμαι μόνος! μόνος...
εἶμαι τὸ παιδὶ «χωρὶς οἰκογένεια»,
—Ρεμύ! Ρεμύ! πόσο σ' ἔκλαιεν ἡ ψυ-
[χή μου...—
Καὶ μὲ τὰ ἴδια τὰ γράμματα ἡ φράση
[μπροστά μου:
«Σᾶς ἀσπάζομαι, Φαίδων».
Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐσκέφθηκα, ὅπως καὶ
[τότε,
νὰ συγυρίσω τὴ σάκα μου,
τὰ βιβλία νὰ ντύσω,
μὴν κι' ὁ πατέρας θυμώσει
καὶ δὲ μὲ γράψει τοῦ χρόνου στὴ Διά-
[πλασι πάλι.

Φαίδων! Φαίδων! μεγάλε μου φίλε,
σ' εὐχαριστῶ ποὺ μὲ βάστηξες στὸν ἴ-
[σιο δρόμο,
νὰ πιστεύω
πῶς στὸ τέρμα του πίσω
μὲ καρτερᾶει ὁ ἀδελφός μου Ἀρθοῦρος
κι' ἡ μεγάλη μας μάνα,
ἡ πονεμένη, ἡ ματωμένη Πατρίδα...

ΣΤΑΘΗΣ ΑΛΗΜΙΣΗΣ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΓΑΛΑΝΗΣ

Ἀγαπητέ μου,

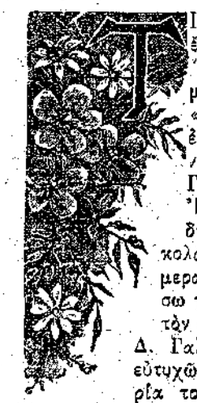

ΤΙΣ προάλλες σᾶς ἔγραψα γιὰ ἕναν Ἕλληνα, βγαλμένον ἀπὸ τὴ «Διάπλασι», ποὺ ἐτίμησε τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα στὴ Γαλλία, τὸν Νίκο Ἐπισκοπόπουλο, δηλαδὴ τὸν Νικολὰ Σεγκύρ. Σήμερα θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ἕναν ἄλλον, τὸν ἐπίσης Ἕλληνα Δ. Γαλάνη κι' ὄχι, εὐτυχῶς, μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ θανάτου του, ἀλλὰ τῆς μεγάλης τιμῆς ποὺ τοῦ ἔκαμε ἡ γαλλικὴ Ἀκαδημία τῶν Καλῶν Τεχνῶν νὰ τὸν ἐκλέξη τακτικό της μέλος. Θὰ διαβάσατε στὶς ἐφημερίδες γιὰ τὸ καλλιτεχνικὸ αὐτὸ γεγονός, ποὺ τιμᾷ τόσο τὸν Ἕλληνα ζωγράφο τοῦ Παρισιοῦ ὅσο καὶ τὴν Ἑλλάδα ποὺ τὸν γέννησε, γιὰ νὰ τὸν χαρίση στὴ Γαλλία καὶ στὸν κόσμον ὅλον. Γιατὶ ὁ Γαλάνης, ποὺ ἄρχισε τὸ στάδιό του σὰ γελοιογράφος καὶ σκιτσογράφος στὴν Ἀθήνα, εἶναι σήμερα παγκόσμιος. Θεωρεῖται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς κορυφαίους σύγχρονους ζωγράφους καὶ προπάντων χαράκτες ἢ ξυλογράφους. Πραγματικῶς, τὰ καλύτερα ἔργα του, τἀριστουργήματά του, εἶναι εἰκόνες σχεδιασμένες καὶ χαραγμένες ἀπὸ τὸν ἴδιο σὲ ξύλο—παλιὰ τέχνη, ποὺ ἡ μηχανικὴ φωτοτυπογραφία τὴν εἶχε παραμερίσει καὶ ποὺ ξαναγύρισε κυρίαρχη στὶς ἡμέρες μας. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει πῶς ὁ καλλιτέχνης μας δὲν ἔχει στὸ ἐνεργητικό του καὶ πολλὰ ἄλλα ἔργα καθαρῆς ζωγραφικῆς—πίνακες μὲ λαδομπογιά, μὲ παστέλ, ἢ σκίτσα μὲ κάρβουνο καὶ κραγιόνι. Καὶ πορτραῖτα, καὶ τοπία, καὶ φροῦτα, καὶ ἄνθη—χωριστὰ οἱ γελοιογραφίες τῶν πρώτων του χρόνων.

Λοιπόν, κι' ὁ Γαλάνης αὐτός, ὁ μέγας καὶ πολύς, ξεκίνησε ἀπ' τὴν Ἀθήνα κι' ἀπὸ τὴν «Διάπλασι». Νεότατος, σχεδὸν παιδί, εἰκονογράφησε πολλὲς «Κυριακές» της κι' ἐδημοσίευσε πολλὲς γελοιογραφικὲς σειρὲς καὶ Μαγικὲς Εἰκόνες. Γιὰ πολὺν καιρό, ἦταν ὁ ἀποκλειστικὸς καλλιτεχνικὸς συνεργάτης της. Ἔπειτα ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι, ὅπου δὲν ἄργησε ν' ἀναδειχθῆ, πρῶτα σὰ γελοιογράφος. Ἡ σταδιοδρομία του ἐτάφηκε γρήγορη, ἀπρόσκοπτη καὶ θριαμβευτική. Ὡς ποὺ ἔγινε καὶ γάλλος ἀκαδημαϊκός, ἐκλογὴ ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἐπίσημη, νὰ ποῦμε, ἀναγνώριση τῆς μεγάλης ἀξίας του, γιατὶ ἡ ἀξία αὐτὴ ἦταν ἀναγνωρισμένη πρὸ πολλοῦ. Κι' ὁ Ζὰν Μωρεὰς θὰ γινόταν ἀκαδημαϊκός· ἴσως κι' ὁ Νικολὰ Σεγκύρ. Ἀλλ' αὐτοὶ πέθαναν πρόωρα. Μόνο ὁ Γαλάνης εὐτύχησε νὰ ζήση, γιὰ νὰ γίνη...

Ζωγράφος γεννημένος. Ὅταν ἡ δασκάλα του στὸ νηπιαγωγεῖο—αὐτὸ τὸ ξέρω ἀπὸ τὴ μακαρίτισσα τὴ γυναῖκα μου, ποὺ τὸν εἶχε συμμαθητή—τὸν τιμωροῦσε μὲ ὀρθοστασία στὴ γωνιά, ὁ μικρὸς Γαλάνης ἐγύριζε κατὰ τὸν τοῖχο καὶ, γρήγορα-γρήγορα, μὲ τὴ γλῶσσα του, μὲ τὸ σάλιο του, τῆς ἔκανε, γιὰ ἐκδίκηση, τὴ γελοιογραφία! Ἡ δασκάλα του ὅμως δὲν ἦταν παρὰ μιὰ ἀσχημη γριά. Γιὰ πολὺν καιρό, ὁ Γαλάνης δὲν ἤξερε νὰ ζωγραφίζη νέα πρόσωπα, καὶ μάλιστα παιδιά. Ἔμαθε μόνο, καθὼς μοῦ ἔλεγε κάποτε ὁ ἴδιος, ὅταν εἰκονογραφοῦσε τὶς «Κυριακές» μας. Ἔτσι καὶ ἡ θητεία του στὴ «Διάπλασι» δὲν πῆγε χαμένη, ἀφοῦ ἔν' ἀπὸ τὰ κατοπινά του ἔργα εἶναι τὸ «Παιδί μὲ τὸ ἄλογο», ποὺ θεωρεῖται ἀριστούργημα.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΠΟΥ ΕΜΑΘΕ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Β'

Βασιλικὴ διαταγὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα, ἤ, νὰ ποῦμε καλύτερα, καὶ τὸ σκυλὶ λυτό... Τί νὰ κάμῃ κι' ὁ κακόμοιρος ὁ Ἀχιρραβῖνος; Ἐφώναξε τοὺς ἀνθρώπους του, πῆρε ἀπὸ κεῖνον ποὺ τοῦ κρατοῦσε τὸ κεμέρι πεντακόσια φλουριά, καὶ τὰ ἔβαλε πάνω στὸ τραπέζι τοῦ Μουσταφᾶ, λέγοντας:

—Ὁρίστε, πασά μου, καὶ σὲ καλὴ μεριά!

—Ἀφεριμ! εἶπε εὐχαριστημένος ὁ πασάς.

Ὁ Χραπ-Χράπ, εὐχαριστημένος τώρα κι' αὐτός, κουνοῦσε τὴν οὐρά του.

—Τί ἔξυπνο σκυλί! ἔκαμε μὲ θαυμασμὸ ὁ Ἀχιρραβῖνος· μόνο ἡ μιλιὰ τοῦ λείπει...

Κι' ἄρχισε νὰ χαιδεύη τὸν Χραπ-Χράπ, ποὺ δεχόταν τὰ χάδια μὲ καμάρι.

Ἄξαφνα, καθὼς ἐχαΐδευε τὸ σκύλο, τοῦ ἦρθε τοῦ Ἀχιρραβίνου μιὰ ἰδέα. Καὶ γυρίζοντας στὸν Μουσταφά, τὸν ρώτησε:

—Γιατί, πασά μου δὲν τοῦ μαθαίνεις καὶ γράμματα;

—Μπά! ἀπόρησε ὁ πασάς· καὶ μαθαίνει γράμματα τὸ σκυλί;

—Πῶς δὲ μαθαίνει; εἶπε ὁ Ἀχιρραβῖνος. Τέτοιο σκυλί...

Ὁ πασὰς ἐγέλασε:

—Καλὰ λοιπόν, πάρ' τον, σοῦ τὸν δίνω. Νὰ τοῦ μάθης γράμματα κι' ὕστερα νὰ μοῦ τὸν φέρης.

—Ἐγώ; ἔκαμε ὁ Ἀχιρραβῖνος. Ἀ, ὄχι, ἐγὼ δὲν καταπιάνουμαι. Ξέρεις ὅμως ποιοὶ εἶναι μάνα σ' αὐτά; Οἱ Ρωμοί! Φώναξε τὸν Πατριάρχη τους καὶ πρόσταξέ τον νὰ πάρη τὸν Χραπ-Χράπ καὶ νὰ τὸν βάλη στὸ σκολειὸ ποὺ ξέρει. Σ' ἕξη μῆνες θὰ σοῦ τὸν φέρη πίσω ξεφτέρι!

Ρωμιοὶ κι' Ἑβραῖοι δὲν τὰ πήγαιναν τότε καλά, οὔτε στὴν Πόλη οὔτε πουθενά. Κι' ἡ «ἰδέα» τοῦ Ἀρχιρραβίνου ἦταν νὰ μπλέξῃ τὸν Πατριάρχη σὲ μιὰ ἄσχημη ὑπόθεση. Ὁ πασὰς αὐτὸ δὲν τὸ κατάλαβε. Καὶ ξέροντας πὼς οἱ Ρωμιοὶ ἦταν τετραπέρατοι, συλλογίσθηκε: «Γιατὶ νὰ μὴ δοκιμάσω; Μπορεῖ νἆναι ἱκανοὶ νὰ μάθουν καὶ τὸ σκυλί μου γράμματα».

—Ἔτσι λές; ρώτησε χαμογελώντας τὸν Ἀρχιρραβῖνο.

—Ἔτσι λέω! ἀποκρίθηκε αὐτός. Ἄκουσέ με καὶ θὰ μὲ θυμηθῇς. Εἶναι ἁμαρτία νὰ μὴν ξέρῃ καὶ γράμματα τέτοιο σκυλί...

Χάϊδεψε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸν Χρὰπ-Χράπ, ἔκαμε χίλιους τεμενάδες μπροστὰ στὸ Μουσταφὰ-πασά, κι' ἔφυγε ἀπ' τὸ σαράϊ τρίβοντας τὰ χέρια. Χαλάλι τους τὰ πεντακόσια φλουριὰ ποὺ ἀναγκάσθηκε νὰ πληρώσῃ, ἂν ἦταν νὰ βάλῃ σὲ μπελὰ τὸν Πατριάρχη τῶν Ρωμιῶν...

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Μυθιστόρημα ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

Μετάφραση ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

Ὁ πατέρας μου κι' ὁ παπποὺς μου, μοῦ εἴχανε δώσει ἀπὸ μιὰ δραχμὴ γιὰ νὰ ἀγοράσω ὅτι ἤθελα. Κι' αὐτὸς ἀκόμα, ὁ ἄγριος κηδεμόνας τοῦ Θεαγένη, ὁ ἰατρὸς Διόδωρος, μὲ μεγάλη στενοχώρια τοῦ ἔδωσε λίγες δεκάρες. Ἐκεῖ γύρω, πουλοῦσαν ἕνα σωρὸ πράγματα. Χῆνες, μικρόσωμα γαϊδουράκια, μέλι, πολύτιμα ὑφάσματα τῆς Ἀσίας, ποὺ οἱ γυναῖκες δὲν πρόφταιναν νὰ τ' ἀγοράζουν καὶ μάλλωναν μεταξύ τους. Ἀπ' αὐτὰ τὰ ὑφάσματα, ἔφτιαναν γιορτάσιμα πέπλα. Ἀλλὰ ἐκεῖνα ποὺ εἶχαν μεγάλη πέρασι, ἦταν τ' ἀντικείμενα τῆς ἀγγειοπλαστικῆς. Τὸ πανηγῦρι, ἦταν σὰ μιὰ παγκόσμια ἀγορὰ γιὰ πήλινα σκεύη καὶ ἀγγεῖα. Ἀπὸ κεῖ ψωνίζουν οἱ νοικοκυρὲς τὶς ἀνάγκες τοῦ μαγεριοῦ τους. Κυρίως ὅμως πουλιόντουσαν ἐκεῖ περίφημες οἰνοχόες, μικρὰ ἀγγεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ζοῦσε ἡ Γλυκέρα, ποὺ εἶχε τὸ ἀκριβὸ δῶρο νὰ τὰ ζωγραφίζῃ. Ἀπ' αὐτὰ πολλὰ χαρίζανε στὰ παιδιὰ στὸ διάστημα τῶν Ἀνθεστηρίων (γι' αὐτὸ καὶ ἡ γιορτὴ ὀνομαζόταν γιορτὴ τῶν χόων). Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτά, ἦταν φτιαγμένα ἀπὸ ἄργιλλο, σὲ διάφορα σχήματα χαριτωμένα. Ἐννοεῖτε, ὁ καλλιτέχνης τοῦ ἔβαζε λεπτὲς παρυφὲς ἀπὸ χρυσό, ἄλλοτε πάλι ἕνα κλωνάρι ἀπὸ κισσό, ζωγραφιστὸ ἢ ἀνάγλυφο. Πάνω σὲ κόκκινη ἐπιφάνεια, ἔβαζε μαῦρο μελάνι, σὲ ἄσπρη ἐπιφάνεια ἔβαζε κόκκινο σχεδιάζοντας σκηνὲς καθημερινές, ἀπ' τὴν ἀγορὰ κι' ἀπ' τὸ στίβο ὅπου πρωταγωνιστοῦσαν τὰ παιδιά. Ἂν ἤθελε νὰ παραστήσῃ ἀνθρώπους μεθυσμένους, ἔβαζε τὴν πιὸ ἀστεία σκηνὴ ποὺ τὴ σατύριζε μὲ διάφορα σχέδια ἔξυπνης σάτυρας. Ἔβαζε παραδεῖγματος χάρι ἕνα μωρὸ ποὺ μόλις βγῆκε ἀπὸ τὰ σπάργανά του, νὰ σέρνεται στοὺς δρόμους γυμνὸ κι' ἀναμαλλιασμένο. Τέλος, ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἔβλεπε κανεὶς σὲ κάθε του βῆμα στὸ δρόμο, ἀναγράφονταν πιστὰ πάνω στ' ἀγγεῖα ἀπ' τὸ χρωστῆρα τοῦ ζωγράφου. Γι' αὐτὸ εὕρισκε κανεὶς ἐκεῖ μικρὰ ἀγαλματάκια ζώων ἀπὸ κόκκινο πηλό, δῶρα τῶν φτωχῶν ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ θυσιάσουν βώδια ἢ πρόβατα στοὺς θεούς. Μὲ ἄφθαστη τέχνη ἔφτιαχνε αὐτὰ τὰ ὁμοιώματα ἡ Γλυκέρα, ποὺ συνέχεια δούλευε κι' εἶχε ὁλόκληρη συλλογὴ τριγύρω της, πάνω σὲ χαμηλὰ τραπεζάκια, στὸ πάτωμα καὶ ὅπου ὑπῆρχε χῶρος γιὰ νὰ τ' ἀκουμπίσει. Γιατὶ σχεδὸν ἀπὸ τὴ γιορτὴ τῶν Ἀνθεστηρίων οἱ δυὸ γυναῖκες ζούσανε ὁλόκληρο τὸ χρόνο.

Μόλις γλυκωχάραξε, ἡ Ἀγαρίστη κατέβηκε στὸ πανηγύρι. Βρῆκε τὴν πιὸ κατάλληλη γωνιὰ κι' ἅπλωσε ἕνα μικρὸ ἀσιατικὸ χαλὶ ποὔχε φέρει μαζί του ἀπ' τὰ ταξείδια ὁ μακαρίτης Θεωρίων. Ἐγὼ καὶ ἡ Γλυκέρα στολίσαμε ὅσο μπορούσαμε πιὸ καλλιτεχνικὰ τὰ ἀγγεῖα καὶ τὰ ἀγάλματα, ποὺ καθὼς ἔλπιζε τὸ κορίτσι θὰ τὰ πουλοῦσε ὡς τὸ τελευταῖο. Εὐτυχῶς στὸ μέρος αὐτὸ εἶχε πολλὰ δέντρα, γιατὶ ὁ ἥλιος ἔκαιγε σὰν καυτὸ σίδερο. Ὕστερα ἡ Γλυκέρα ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι γιατὶ φοβόταν τὸ πλῆθος ποὺ πήγαινε κι' ἐρχόταν μὲ φωνὲς καὶ μὲ πραμάτειες. Κι' ἐγώ, ξεχνώντας γιὰ μιὰ μέρα τὴ σοβαρότητα καὶ τὴ σεμνότητα ποὺ διδάχτηκα, ἔφυγα χοροπηδώντας γιὰ νὰ βρῶ τοὺς φίλους μου.

Εἶχα συμφωνήσει μὲ τὸ Θεαγένη νὰ συναντηθοῦμε κοντὰ στὸ βωμὸ τοῦ Εὐρυσάκη, υἱοῦ τοῦ Αἴαντα, ἀφοῦ προηγουμένως οἱ ἄλλοι τοῦ πήγανε στεφάνι μὲ λουλούδια, γι' ἀνάμνηση τῆς θυσίας ποὺ εἶχε προσφέρει ὁ Αἴας μὲ τὸν υἱό του, ἀκριβῶς σὲ κείνη τὴ μεριά, στὸ θεὸ Διόνυσο. Ἔπειτα, ἐγὼ καὶ ὁ Θεαγένης, φύγαμε εὐχαριστημένοι γιὰ νὰ πᾶμε ν' ἀπολαύσουμε τὴ γιορτὴ καὶ στεφανωμένοι μὲ νάρκισσους.

Τὴ ἡμέρα αὐτὴ τὰ παιδιὰ εἶνε οἱ ἀληθινοὶ κύριοι τῆς Ἀθήνας. Ἀπὸ παντοῦ, τὰ βλέπει κανείς, ἀνεβασμένα πάνω σ' ἁμάξια, ἀνθοστεφανωμένα, ἀπ' τὰ μωρὰ ποὺ εἶχαν στὴν ἀγκαλιά τους οἱ μανάδες, ὡς τοὺς ἐφήβους ποὺ εἶχαν πάρει ἐνεργὸ μέρος στὴ γιορτή. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ οἱ νέοι πλήρωναν τὰ δίδακτρα στοὺς δασκάλους τους κι' αὐτοὶ τοὺς προσκαλοῦσαν σὲ γεῦμα. Ἔτσι διακρίνουμε μὲ θαυμασμὸ γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ Λύσιδα, τὰ μεγαλύτερα ἀδέλφια καὶ ξαδέλφια τῶν περισσότερων ἀπ' τοὺς συμμαθητές μας. Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ Ἑρμογένης συγκέντρωνε γύρο του κύκλο ἀπὸ νεαροὺς ἀθλητές, ποὺ οἱ μυῶνες καὶ ἡ εὐκινησία τους προσελκοῦσαν ὅλων τὶς ματιές.

Τέλος, ὕστερα ἀπὸ λίγο, ἡ πομπὴ καὶ τὸ συμπόσιο τέλειωσαν. Ξεκινήσαμε νὰ μποῦμε στὴν καρδιὰ τοῦ πανηγυριοῦ, γιατὶ ἀπὸ κεῖ ποὺ βρισκόμασταν εἴμασταν στὰ ἐξωτερικά του σημεῖα, δὲν εἴμασταν δηλαδὴ ἀκριβῶς στὸ κέντρο ποὺ γλεντοῦσε ὁ κόσμος. Ὄχι μόνο οἱ κάτοικοι τῶν περιχώρων, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ξένοι εἶχαν ἔρθει στὴν ἀνοιξιάτικη αὐτὴ γιορτή. Ἔμποροι μὲ θεσσαλικὰ ἄλογα, μυροπῶλες, ὑφασματέμποροι, πραγματευτὲς ἀσιατικῶν χαλιῶν, κατέβαιναν ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς πόλης φορτωμένοι. Προπαντὸς ὅμως ὑπῆρχαν ἐκεῖ ἕνα σωρὸ μῖμοι, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ διασκεδάζανε τοὺς ἀνθρώπους στὸ νὰ μιμοῦνται διάφορα σημαίνοντα πρόσωπα, χαρτοπαῖκτες καὶ ἀλῆτες. Σὲ λίγο, μαζὶ μὲ τὸ Θεαγένη, βρισκόμαστε στὸ ζωηρότερο μέρος τῆς συγκέντρωσης. Ὁ φίλος μου, Ἀθηναῖος γέννημα καὶ θρέμμα, εἶχε παραβρεθεῖ σὲ ὀκτώ, δέκα Ἀνθεστήρια, ἐνῶ γιὰ μένα, φτωχὸ χωριατόπουλο, ὅλα ἦσαν καινούργια καὶ γοητευτικά. Τὸ κεφάλι μου στριφογυρίζει ἀδιάκοπα δεξιὰ καὶ ἀριστερά, μόλις δῶ κανένα περίεργο θέαμα τρέχω πρὸς τὰ κεῖ, ἀλλὰ δὲν προλαβαίνω νὰ φτάσω στὸ σκοπό μου, γιατὶ κάτι ἄλλο μὲ προσελκύει. Ἤθελα νὰ εἶχα χίλια μάτια γιὰ νὰ τὰ δῶ ὅλα, χίλια αὐτιὰ γιὰ νὰ τ' ἀκούω ὅλα, χίλια τάλληρα γιὰ νὰ τ' ἀγοράσω ὅλα. Ἕνας θαυματοποιὸς παίζει μὲ κοφτερὰ μαχαίρια καὶ μᾶς γεμίζει φρικίασι, μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ τρομερὰ πράγματα ποὺ κάνει. Τὰ πετᾶ ψηλά, τὰ πιάνει τὸ καθένα χωριστὰ ἀπ' τὰ δίκοπα λεπίδια τους καὶ τὰ καταπίνει, ὕστερα τὰ ξερνάει πάλι καὶ συνεχίζει. Ἐδῶ ἕνας ἄλλος φορεῖ ἕνα παράξενο κοστοῦμι φτιαγμένο ἀπὸ λέπια ψαριῶν, ἐκεῖ τρία τέσσερα σκυλιὰ κάνουν γυμνάσματα ἀνάμεσα σὲ κάτι μικρὲς ρόδες, πίνουν νερὸ μέσα ἀπὸ κοῦπες καὶ κάνουν πὼς κοιμοῦνται τὰ παιδιὰ στὸ κρεββάτι τους. Τοὺς ἔβλεπα ἀκούραστα, ἀλλὰ ἕνας μεγάλος θόρυβος μᾶς πάει στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς πλατείας. Ἐκεῖ πάνω σ' ἕνα σκνίδι, στολισμένο μὲ στεφάνια φυλλωσσιᾶς, κυματίζουν ἀνοιχτόχρωμα σήματα. Ἕνας κατάμαυρος Αἰθίοπας—ὁ πρῶτος ποὺ εἶδα—δείχνει τὰ ἄσπρα του δόντια καὶ χτυπᾶ ἕνα πελώριο τύμπανο. Δυὸ Ἀσιᾶτες ντυμένοι φτωχικά, βγάζουν μὲ τοὺς αὐλούς τους παράφωνους ἤχους, ἐνῶ ἕνας τρίτος παίζει κύμβαλο. Καὶ τέλος ἕνας ἄνθρωπος κοντὸς καὶ καμπούρης, μὲ κάτασπρη ἐσθῆτα περπατάει σοβαρὸς μπροστὰ στοὺς ἄλλους ἐνῶ στὸ λαιμὸ καὶ στὰ μπράτσα του περιτυλίγονται φίδια μὲ ἀηδιαστικὰ κεφάλια. Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ θέαμα αὐτό, ἀντὶς νὰ μὲ γεμίσῃ φρίκη, μ' εὐχαριστεῖ κατάβαθα καὶ μὲ ἑλκύει. Σὲ μιὰ ὁ λευκοφόρος ἄνθρωπος γνέφει τοὺς μουσικοὺς νὰ σωπάσουν. Προχωρεῖ στὴν ἄκρη τῆς σανίδας κι' ἀρχίζει νὰ μιλῇ στὸ πλῆθος:

—Πολῖτες Ἀθηναῖοι, λέει, βλέπετε σὲ μένα τὸ τελειότερο ἰδεῶδες τῆς ἐπιστήμης. Ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ γεννήθηκα γυρίζω ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὴ γῆ, ἀψηφῶντας τοὺς κινδύνους καὶ τὰ ἀρρωστιάρικα κλίματα, ψημένος στὸν ἥλιο τῆς Ἀφρικῆς, παγωμένος στὰ χιόνια καὶ στοὺς πάγους τοῦ Βορριᾶ, πηγαίνοντας ἀπ' τὴ μεσημβρία στὴ δύση κι' ἀπὸ τὴ δύση στὴν ἀνατολή. Κι' ὅλ' αὐτὰ κάτω ἀπὸ οὐρανοὺς ποὺ καὶ τ' ὄνομά τους δὲν ξέρετε οὔτε θὰ τ' ἀκούσετε ποτέ... Κάθε κίνδυνο τὸν περιφρόνησα καὶ ξέρετε γιατί; Γιὰ ν' ἀποκτήσω τὴ γνώση νὰ φανῶ ὠφέλιμος σὲ σᾶς, ἀγαπητοὶ συμπολῖτες! Ἔμαθα, ὦ νέοι γοητεῖες, τὶς ὁποῖες θὰ σᾶς τὶς μεταδώσω μὲ μιὰ δεκάρα. Χάρι σ' αὐτὲς θὰ γίνετε δυνατοὶ κι' εὐκίνητοι σὰν τίγριδες, θὰ νικᾶτε στοὺς δρόμους τοὺς πιὸ ἐπίφοβους ἀντιπάλους σας, θὰ μοιάζετε τὸν ἄπιαστο στὰ πόδια κι' ἀθάνατο Ἀχιλλέα! Καὶ γιὰ σᾶς κοπέλλες, ἔχω τὰ πιὸ ἀκαταμάχητα φίλτρα νὰ διατηρήσετε τὴν ὀμορφιά σας παντοτεινή. Γιὰ τοὺς ἀσπρομάλλιδες γεροντάκους ἔχω τὸ φάρμακο τῆς μακροβιότητας, γιὰ τὰ παιδιὰ ἔχω πιοτὸ ποὺ μεγαλώνει τὸ νοῦ καὶ κάνει νὰ μὴ φαίνονται δύσκολα τὰ μαθήματα τῶν παιδαγωγῶν! Γιὰ τὶς μητέρες ἔχω φυλακτὰ τῆς Ἀσίας, γιὰ νὰ τὰ κρεμάσουν στὸ λαιμὸ τῶν μωρῶν τους καὶ νὰ τὰ κάνουν γεμᾶτα ὑγεία, πλούσια καὶ εὐτυχισμένα. Μὲ μιὰ λέξη, ἔχω γιὰ κάθε ἄνθρωπο ὅτι ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά του. Βέβαια, ἐσεῖς θὰ ἀναρωστιέστε τώρα γιὰ πόσα θὰ σᾶς τὰ πουλήσω τὰ θαυματουργά μου αὐτὰ φάρμακα; Λοιπὸν γιὰ τίποτα, γιὰ μιὰ δεκάρα καὶ ἂν ἐπιμένετε ἀκόμα πιὸ λίγο; Μιὰ ντουζίνα αὐγά, μιὰ κότα, ἕνα ψωμί. Ὅλα τὰ δέχουμαι, δὲν ἀρνιέμαι τίποτα...

Σὲ μιὰ κίνηση τοῦ ρήτορα, ξαναρχίζει δυνατὰ ἡ παράφωνη μουσική. Δυό, τρεῖς χωριᾶτες ἀποφασίζουν καὶ ἀγοράζουν, ἄλλος γιὰ τὴ γυναῖκα του, ἄλλος γιὰ τὸ γιό του κι' ἄλλος πάλι γιὰ τὸν ἑαυτό του.

Εὐχαρίστως θ' ἀγόραζαν τὸ πιοτό, ἐκεῖνο ποὺ σὲ κάνει ἄτρωτο καὶ φτεροπόδι, ἀλλὰ ἐξακολουθῶ νὰ διστάζω· ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ κήρυκας μὲ διακρίνει ἀνάμεσα στὸ πλῆθος καὶ σὰ νὰ μάντεψε τὴν ἐπιθυμία μου φωνάζει:

—Ἔλα δῶ ἐσὺ μικρέ, ποὺ ἔχεις τὰ μάγουλα δροσερὰ σὰν τὰ μῆλα τῆς Εὔβοιας. Θὰ κάνουμε μερικὰ πειράματα μὲ τὰ φίδια μου καὶ θέλω νὰ δείξῃς πόσο ξέρουν νὰ ὑπακοῦνε στὰ προστάγματά μου.

Δὲν τολμῶ ν' ἀρνηθῶ. Ἀνεβαίνω μὲ κάποιο δισταγμὸ στὰ σκαλοπάτια τῆς πρόχειρης σκηνῆς καὶ μὲ φρίκη ἀληθινὴ ἀφίνω νὰ μοῦ τυλίξουν στὸ λαιμὸ καὶ στὰ μπράτσα τὰ σιχαμερὰ φίδια. Αἰσθάνουμε ἀκατανίκητη ἀποστροφή, ἀνάμιχτη ἀπὸ τρόμο καὶ ντροπή, γιατὶ βλέπω τὰ βλέμματα ὅλου τοῦ κόσμου κολλημένα πάνω μου. Ἀλλὰ νά, ὁ ἀγύρτης βγάζει ἀπὸ μιὰ σακούλα ἕνα τρομακτικὸ σίδερο μὲ διχαλωτὸ κεφάλι καὶ φωνάζει θριαμβευτικά:

—Ποιανοῦ πονεῖ τὸ δόντι; Ποιὸς θέλει νὰ θεραπευθεῖ στὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸν μισητὸ πόνο;

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΠΤΥΧΑ (Σειρὰ Δ')

— 2 —

Ἔρημος καὶ νοσταλγικὸς
κι' ἀπόμονος στ' ἀκροθαλάσσι
πλανιέται ὁ γέρο ναυτικὸς
στὴν πόρτα ποὔχει νιός περάσει.

Κ' οἱ γλάροι ποὺ μὲς στ' οὐρανοῦ,
πεντάλφες γράφουνε, τὰ πλάτια
— ὢ πικροτάξιδα τοῦ νοῦ —
δάκρυα τοῦ γέμισαν τὰ μάτια!...

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

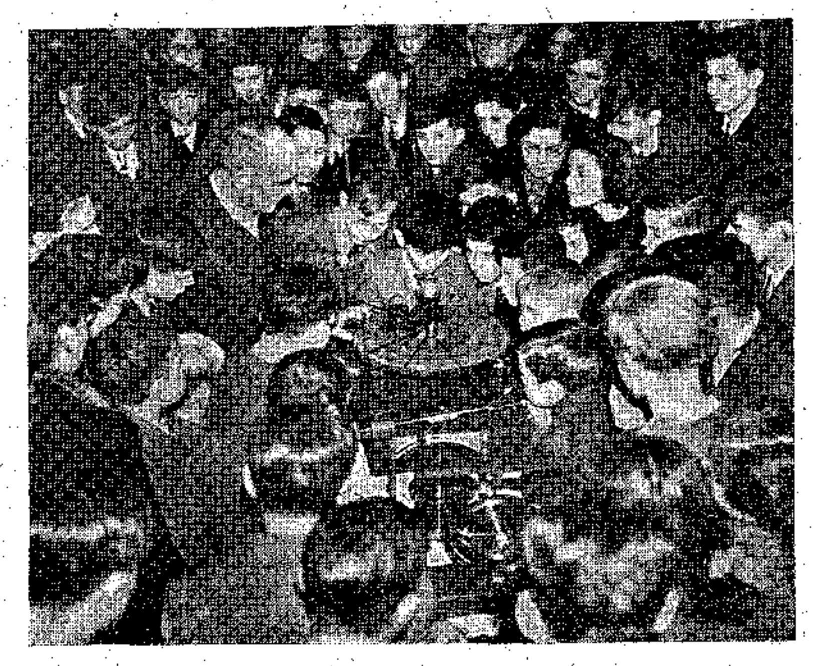

Παιδιὰ στὸ Βασ. Ἀστεροσκοπεῖο τοῦ Λονδίνου, παρακολουθοῦν τὸ 115 τοῦ καθηγητὴ τῆς Ἀστρονομίας, σὲρ Χάρολντ Σπένσερ Τζόνες.

ΧΑΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

"Ετσι πάνω - κάτω—θυμᾶμαι—μᾶς μίλησε, σὰν τελειώσαμε τὸ σχολειό, ὁ γυμνασιάρχης μας :

«Ἡ δουλειά, παιδιά μου—μᾶς εἶπε—εἶναι κάτι τὸ ἀγνὸ καὶ τὰ δουλευτάρικα χέρια σεβαστά. Μονάχα ὁ μωρὸς καὶ χωρὶς ἀνατροφὴ ἄνθρωπος βλέπει μὲ περιφρόνησι τὰ γιομάτα ρόζους χέρια τοῦ ἐργάτη—τὰ χέρια ποὺ βγάζουν ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς τὸ κάρβουνο καὶ τὰ μεταλλεύματα, τὰ χέρια ποὺ τὴν καλλιεργοῦν, τὰ χέρια τοῦ ψαρᾶ, τοῦ ναύτη, τοῦ κάθε τίμιου ἀνθρώπου ποὺ κερδίζει τὸ ψωμί του μὲ χειρονακτικὴ ἐργασία».

«Ἡ δουλειὰ—μᾶς εἶπεν ἀκόμα—εἶναι τὸ κίνητρο ποὺ σπρώχνει πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἄτομα καὶ Ἔθνη· μπορεῖ νὰ εἶναι βάρος καὶ πόνος· εἶναι ὅμως ταὐτόχρονα τιμὴ καὶ δόξα. Μὴν ξεχνᾶτε πὼς ὅτι μεγάλο ὑπάρχει στὴν ἀνθρωπότητα προῆλθε ἀπὸ τὴ δουλειά. ***Ἂν καταργηθῇ ἡ δουλειά, ἡ φυλὴ τῶν ἀνθρώπων θὰ σβήσῃ ἀπὸ ἠθικὸ θάνατο.***

"Ολα αὐτὰ τὰ θυμήθηκα προχθὲς ἀπὸ τὴν ἑξῆς ἀφορμή. Κατεβαίνοντας στὸν Πειραιᾶ μὲ τὸν Ἠλεκτρικό, κάποιος νέος 25 - 26 ἐτῶν, μὲ κακομοιριασμένο ὕφος καὶ ἄθλια ντυμένος, μᾶς μοίρασε μικρὰ τυπωμένα χαρτονάκια βρώμικα ἀπὸ τὴν πολὺ χρῆσι. «Εἶμαι κωφάλαλος — γράφανε — καὶ φυματικός. Ζητῶ τὴ χριστιανική σας βοήθεια». Ἑτοιμαζόμουνε κι' ἐγὼ κάτι νὰ τοῦ δώσω, ὅπως ἔκαναν τόσοι στὸ τραῖνο, ἀλλὰ σταμάτησα, γιατὶ ἄκουσα τὸ διπλανό μου νὰ τοῦ λέει:

—Δὲν παρατᾶς τὴ μηχανὴ ποὺ κάνεις χρόνια ; ; Ἀφοῦ εἶσαι γερός, γιατὶ δὲν θέλεις νὰ δουλέψῃς ;

Ἡ ἀτμόσφαιρα γίνηκε μὲ μιᾶς δυσμενὴς γιὰ τὸν κωφάλαλο καὶ φυματικὸ ζητιᾶνο πού, μόλις φθάσαμε στὸ Σταθμὸ τοῦ Πειραιῶς, χάνοντας τὴν ψυχραιμία του, ἀποκαλύφθηκε ἕνας κοινὸς ἀπατεώνας. Πραγματικά, προτοῦ ἐξαφανισθῇ μέσα στὸ πλῆθος, ὁ κωφάλαλος μίλησε, φώναξε γιομᾶτος ὀργὴ καὶ χυδαιότητα στὸν κατήγορό του :

—Δὲν εἶμαι κορόϊδο νὰ δουλεύω ! "Ετσι μ' ἀρέσει νὰ ζῶ !

Τὶ κρῖμα, ἀλήθεια ! Καὶ τόσο νέος !... Νὰ κρατᾷ μακρυὰ τὰ γερά του χέρια ἀπ' αὐτὴ τὴ μεγαλόπρεπη καὶ τίμια ***συμφωνία τῆς ἐργασίας,*** καὶ νὰ τοῦ «ἀρέσῃ» νὰ ζῇ σὰν ἄχρηστο σκουλήκι στὸν κόσμο!

Χαμένος στὸ σκοτάδι...

Δ. ΜΠΟΓΡΗΣ

ΓΙΑΤΙ ΕΣΚΑΣΕ

(ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

Μιὰ φορά, κάποιος τσοπάνης βρῆκε, ἔξω ἀπὸ τὴ στάνη του, ἕναν κόρακα μὲ σπασμένες τὶς δυό του φτεροῦγες.

Τὸν λυπήθηκε, τὸν περιμάζεψε καὶ μεταχειρίστηκε διάφορα γιατροσόφια, ὥς ποὺ τὸν ἔγιανε καὶ τὸν ἔκανε νὰ πετάῃ σὰν καὶ πρῶτα.

Στὸ διάστημα ποὺ γιατρολογότανε ὁ κόρακας, ἔμαθε στὸν τσοπάνη τὶς γλῶσσες ποὺ μιλᾶνε ὅλα τὰ ζωντανά, περπατούμενα καὶ πετούμενα, καὶ τοῦ εἶπε πὼς ἀπ' αὐτὸ θὰ ἔβγαινε ὠφελημένος· τοῦ σύστησε ὅμως νὰ μὴ φανερώσῃ σὲ κανένα πὼς τὶς ξέρει, γιατὶ θὰ πέθαινε τὴν ἴδια στιγμή.

Μὲ καιρό, καθὼς ὁ τσοπάνης κατέβαινε γιὰ ψώνια στὴν πολιτεία, ἄκουσε, ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ δούλευαν στ' ἀλώνια, τοῦτο τὸ παράξενο :

Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ μεγαλύτερος ἄρχοντας τους, ποὺ πῆγε μιὰ ἡμέρα στὰ κτήματά του γιὰ νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ στοὺς ἐργάτες του, ἤπιε νερὸ ἀπὸ κάποιον τράφο καὶ κατάπιε μαζί, χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ, καὶ ἕνα μικρὸ βάτραχο. Τὸ ζωντανὸ μεγάλωνε μέσα του, ὡς ποὺ θέριεψε, τὸν ἔρριξε στὸ κρεββάτι καὶ τὸν ἔκανε τοῦ θανατᾶ.

Ὁ τσοπάνης τότε εἶπε μὲ τὸ νοῦ του: «Ἐγὼ θὰ γιατρέψω τὸν ἄρχοντα, ἄν, ὅπως λένε, ἔχει στὰ σωθικά του μπάκακα», καὶ τράβηξε γιὰ τὴ πολιτεία.

Ἐκεῖ, ρωτώντας, βρῆκε τ' ἀρχοντικὸ τοῦ ἄρρωστου καὶ μπῆκε θαρρετὰ στὴν αὐλή· μὰ τὸν σταμάτησαν τὰ κοπέλλια ποὺ τὸν ρώτησαν τί ζητοῦσε.

—Θέλω νὰ μὲ πᾶτε στὸν ἄρχοντα.

—Φύγε γρήγορα, γιατὶ τὸ ἀφεντικό μας εἶναι γιὰ πεθαμό.

—Ἴσα-ἴσα ἐγὼ ἔρχουμαι νὰ τὸν γιατρέψω.

Καὶ ἐπέμενε νὰ τὸν ἀφήσουν. Τὰ κοπέλλια ἀγρίεψαν, ἤθελαν νὰ τὸν διώξουν καὶ ἄρχισαν λογομαχία μαζί του. Στὸ ἀναμεταξύ, τὸ μικρότερο κοπέλλι πῆρε πηδῶντας τὶς σκάλες καὶ τὸ πρόφτασε τῆς ἀρχόντισας. Αὐτή, σὰν ἔμαθε τί ζητοῦσε ὁ ξένος, διέταξε νὰ τὸν ἀφήσουν ν' ἀνεβῇ, καὶ ὅταν τὸν ἀντίκρυσε, τοῦ εἶπε :

—Ἔρχεσαι γιὰ γιατρός ; ἐμεῖς φωνάξαμε σύγκαιρα τοὺς πρώτους γιατροὺς τοῦ τόπου μας καὶ ἀπὸ ἄλλες πολιτεῖες τοὺς πιὸ ξακουστούς· ὅλοι τους ὅμως ὄχι μόνο δὲν ἔκαμαν τίποτα, μὰ καὶ μᾶς ἀπελπίσανε· τὶ θὰ κάνῃς ἐσύ, ἕνας τσοπάνης ;

—Ἂν ἔχει μέσα τόν, ὅπως ἄκουσα, μπάκακα, ἐγὼ θὰ τὸν γιατρέψω· καὶ ἀφοῦ οἱ ἄλλοι γιατροὶ εἶπαν πὼς ἔτσι κι' ἀλλοιῶς θὰ πεθάνῃ, δὲν χάνεις τίποτα νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ τὸν ἰδῶ κι' ἐγώ.

Ἡ ἀρχόντισσα πείσθηκε καὶ τὸν ὁδήγησε στὴν κάμαρα τοῦ ἄρρωστου ποὺ ἦταν ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι, κατακίτρινος καὶ ἀδύνατος.

Στὸ χαιρετισμὸ τοῦ νεοφερμένου ὁ ἄρχοντας δὲν ἀπάντησε γιατὶ εἶχε κουβεντολόϊ μὲ τὸ Χάρο.

Τότε ὁ τσοπάνης κάθησε στὸ στρῶμα του, ἔσκυψε, ἔβαλλε τ' αὐτί στὴν κοιλιά του καὶ ἄρχισε νὰ μιλάῃ μπακακίσια, ***μπά, μπά, κά, μπα, κακά, μπάκα, κά,*** ὡς ποὺ ἄκουσε ποὺ τοῦ ἀπολογήθηκε ὁ μπάκακας.

Σὰν μιλήσανε κάμποση ὥρα, ἐσηκώθηκε καὶ εἶπε χαρούμενος στὴν ἀρχόντισα.

—Φτιάξε τ' ἀντρός σου μιὰ παχειὰ σκορδαλιὰ καὶ δόστη του νὰ τὴν φάῃ καὶ θὰ ἰδῇς ποὺ θὰ γίνῃ καλά !

—Τὶ εἶναι αὐτὰ ποὺ λές ; ἐμεῖς τοῦ δίνουμε γάλα, αὐγά, κοτόπουλα καὶ ἄλλα δυναμωτικὰ φαγιά, καὶ σὺ μᾶς διορίζεις σκορδαλιά ; Ἂν εἶναι νὰ ζήσῃ, μ' αὐτή, ποὺ εἶναι τόσο βαρειά, θὰ πεθάνῃ μιὰ ὥρα ἀρχίτερα.

—Ἔ ! ἐγὼ αὐτὸ τὸ γιατρικὸ ξέρω ποὺ εἶναι γιὰ τὴν περίσταση ἀλάθευτο· δὲν θέλεις νὰ τοῦ τὸ δώσῃς ; Νοικοκυρὰ εἶσαι, μὴν τοῦ τὸ δίνεις· μάθε ὅμως, πὼς ἂν δὲν φάει τὴ σκορδαλιὰ θὰ πεθάνῃ.

Κι' ὁ τσοπάνης ἔκανε νὰ φύγῃ.

Ἡ ἀρχόντισα τὸν σταμάτησε καὶ ἀφοῦ συλλογίστηκε λίγο, τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ θὰ τοῦ δώσω τὸ γιατρικό σου, νὰ ξαναπεράσῃς ὅμως κι' ἐσὺ αὔριο ἀπ' ἐδῶ.

Καὶ ἀμέσως διέταξε νὰ κάνουν τὴ σκορδαλιά, καὶ σὰν τὴν ἑτοιμάσανε, ἐτάϊσε μ' αὐτὴν τὸν ἄντρα της.

* * *

Ὁ τσομπάνης, ὅταν κουβέντιασε μὲ τὸν μπάκακα μπακακίσια, ἄλλαξε τοῦτα τὰ λόγια :

—Ἔ ! ἀδερφέ μου, πὼς τὰ περνᾶς ἐκεῖ ποὺ εἶσαι ;

—Πάρα πάνω ἀπὸ καλά, μοῦ δίνουν ἕνα σωρὸ νόστιμα φαγιά, ἀκόμη πὼς ἐδῶ παιδοκόμισα κι' ἔκανα ἐννιᾶ παιδιὰ καὶ εἶναι νὰ μὴν ἀβασκαθοῦν σὰν τὰ μπαρμπούνια.

(Ἀκολουθεῖ) ΠΑΝ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΑΙΞΠΗΡ

Τὰ λόγια δὲν πληρώνουν χρέη.

*

"Ησυχα τρέχει τὸ νερὸ
ὅπου τὸ ποτάμι εἶναι βαθύ.

*

Τὸ ἄδειο δοχεῖο κάνει τὸ μεγαλύτερο θόρυβο.

*

Οἱ ἄθλιοι δὲν ἔχουν ἄλλο φάρμακο, παρὰ μόνο τὴν ἐλπίδα.

*

Καλύτερα τρεῖς ὧρες τώρα γρήγορα, παρὰ ἕνα λεπτὸ πιὸ ἀργά.

*

Καμμιὰ κληρονομιὰ δὲν εἶναι τόσο πλούσια ὅσον ἡ τιμιότης.

(Ἀπὸ τὸ Ἀγγλικό) *Αἴας Λεβάντης*

*

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Στὴν ἀτέλειωτη συνέχεια τοῦ χρόνου κύλισε καὶ χάθηκε μὲς στὴν αἰωνιότητα ἕνας ἀκόμη χρόνος καὶ ἡ αὐγὴ τοῦ καινούργιου χρόνου ροδίζει.

Στὸ γλυκοχάραμά του τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ γεμίζουν καινούργιοι πόθοι, νέες λαχτάρες, μύρια ὄνειρα. Ἡ φαντασία ξεγελασμένη σκορπιέται σὲ κάθε εἴδους ὄνειρο καὶ ἀναμονή. Κτίζει παλάτια, κολυμπᾶ σὲ χρυσαφένια πελάγη εὐτυχίας, προεξοφλεῖ καὶ χαίρεται προκαταβολικὰ τὴν εὐτυχία ποὺ πρόκειται νὰ τῆς φέρῃ ὁ καινοῦργιος χρόνος, δίνει τροφὴ στοὺς πόθους καὶ ζωντανεύει τὶς λαχτάρες.

Πιστεύει ἀκράδαντα ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ πὼς τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ παλιὸς ὁ χρόνος τελειώνει κι' ἀρχίζει κάποιος ἄλλος, ὅτι κι' αὐτὴ χωρίζει ἀπὸ τὸν παλιὸ ἑαυτό της, πιστεύει πὼς ἀπολυτρώνεται ἀπὸ τὴ μοῖρα της καὶ πὼς ξαναδημιουργεῖ τὸ περπωμένο της καὶ ξαναφτιάχνει τὴν ζωή της....

Καινούργιος χρόνος ! "Ολα καινούργια ! ὡραῖα θαυμάσια ! !

Μὰ δυστυχῶς ἡ μέθη τῶν ἐλπίδων καὶ τῶν παραισθήσεων δὲν κρατάει πολύ.

Προκομένη Τεμπέλα

*

ΒΑΣΑΝΑ ΚΑΙ ΧΑΡΕΣ

Ἔφτασε ἡ νύχτα ἡ μελανόφτερη κι' ὅλα τ' ἀπόκρυψε μέσα στὴ μαυρίλα της. Ὁ οὐρανὸς εἶναι γεμᾶτος μαῦρα σύγνεφα, ποὺ κρύβουν κι' ἀστέρια καὶ φεγγάρι. Καὶ τὰ ψηλὰ βουνὰ τριγύρω, χαμένα στὴν ἄσπρη κάπα τους, φαντάζουν σὰν θεόρατοι δράκοι καὶ θαρεῖς, ἔτσι ποὺ στέκουν πλάϊ πλάϊ, πὼς εἶναι ἕτοιμοι ν' ἀρχίσουν τὸ χορό.

Χαμηλὰ στὸ μικρὸ χωριὸ θαμποφέγγει ποὺ καὶ ποὺ κανένα παράθυρο. Καὶ μὲ τὸ βαθὺ τὸ βογγητὸ τ' ἀγέρα σμίγεται κάπου-κάπου τὸ οὐρλιαχτὸ κάποιου σκυλιοῦ. Κανεὶς δὲν εἶναι αὐτὴ τὴν ὥρα ἔξω. Νύχτα χειμωνιάτικη...

Μέσα στὸ σπίτι ἡ μεγάλη φωτιὰ τινάζει γαλαζοκόκκινες κυματιστὲς φλόγες, κι' ἤσκιοι πελώριοι χοροπηδοῦν στοὺς τοίχους. "Ολοι μαζεύτηκαν τριγύρω της. Στὴ λάμψη της πλέκει ἡ μάνα τὴν κάλτσα, κι' ὁ πατέρας ἀνασκαλίζοντας τὴν ἀθράκα συλλογιέται... Κι' ἀλήθεια πόσες σκέψεις τὸν βασανίζουν !... Τὰ χωράφια τὸν πῆρε ὁ χειμῶνας καὶ δὲν πρόφτασε νὰ τὰ σπείρῃ ὅλα, θὰ τοῦ λείψῃ τὸ ψωμί... Χορτάρι πουθενὰ κι' ὁ χειμῶνας ἔπεσε βαρύς, θὰ χαθοῦν τὰ ζωντανά... Κι' ἄλλα τέτοια πολλὰ φέρνει στὸ νοῦ του ποὺ τὸν ζαλίζουν. Κάποτε σηκώνει τὰ μάτια καὶ κοιτάζει τὰ παιδάκια του ποὺ μαζεμένα γύρω στὴ γιαγιὰ ἀκοῦν τὸ παραμύθι... Καὶ τότε θυμᾶται κι' αὐτὸς τὰ μικρά του χρόνια καὶ νοσταλγεῖ παιδὶ νὰ ξαναγίνῃ πάλι. Ν' ἀκούῃ πάλι παραμύθια, νὰ ζῇ πάντα μέσα στὸ ρόδινο ὄνειρο τῆς παιδικῆς ζωῆς, νὰ μὴ τοῦ σκίζουν τὸ κεφάλι ἔγνοιες.

Μὰ ἄθελά του αὐτὸς τὶς ξαναθυμᾶται, ἐνῷ ἐκεῖνα ξένοιαστα κι' εὐτυχισμένα μὲ τὰ φτερὰ τῆς παιδικῆς του φαντασίας ταξιδεύουν σὲ κόσμους παραμυθένιους.

Ἀθάνατη Ἑλλάδα

*

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ μάθημα τῆς Γραμματικῆς :

Ὁ δάσκαλος :

—Καὶ μήπως σ' αὐτὸν τὸν κανόνα ἐξαιροῦνται μερικὰ ὀνόματα ;

Ὁ μαθητής : —Χμ . .

Οἱ συμμαθηταί του τοῦ ψιθυρίζουν.

—Τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων.

Κι' ὁ μαθητὴς (ποὺ δὲν ἄκουσε καλά): —Ὁ Ἀπόλλων !

Κορυνθιακὸ Ἀκρογιάλι

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 28, ἀρ. τηλ. 55-536—14 Φεβρουαρίου 1946

ΕΙΜΑΙ πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ ποὺ ἔκαμαν τὰ παιδιὰ στὸ πρῶτο μου φυλλάδιο τοῦ 1946. Ἀρκετοί, γιὰ τὴν ὥρα, ἦλθαν στὸ γραφεῖο μου κι' ἐγράφτηκαν συνδρομητές, παίρνοντας καὶ τὸν τόμο τοῦ 1945, μὲ τὴν ἔκπτωση, γιὰ νἄχουν ὁλάκερα τὰ δυὸ μυθιστορήματα ποὺ συνεχίζονται. Μὰ κι' ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες εἶχα κάμποσες παραγγελίες γιὰ καινούργιες ἐγγραφές. Μόνο ποὺ μερικοί, μὴ ξέροντας ἀκόμα τοὺς ὅρους τοῦ 1946, μοῦ ἔστειλαν συνδρομὴ κατὰ τὸ τιμολόγιο τοῦ 1945. Τί νὰ τοὺς κάμω αὐτούς ; Μὲ δυὸ καὶ μὲ τρεῖς χιλιάδες δραχμὲς δὲν ἐγγράφεται κανένας οὔτε γιὰ μιὰ τριμηνία. Τοὺς ἐπίστωσα λοιπὸν μὲ τὸ ποσὸν ποὺ μοῦ ἔστειλαν καὶ περιμένω νὰ λάβω καὶ τὸ συμπλήρωμα γιὰ νὰ τοὺς ἐγγράψω.

Ὁ κ. Γιάννης Β. Ἰωαννίδης ἀναπληρώνει τώρα στὴ σύνταξή μου τὴ δ. Γεωργία Ταρσούλη, ποὺ λείπει μὲ ὑποτροφία στὸ Παρίσι. Εἶναι νέος, πολύγλωσσος, λόγιος, καὶ κάλλιστος πεζογράφος καὶ ποιητής. Ἐπίσης—τὸ ἀναγγέλλω μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ—στὸν κύκλο τῶν τακτικῶν μου συνεργατῶν προστέθηκε καὶ ὁ κ. Δημήτρης Μπόγρης. Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς συστήσω τὸν πασίγνωστο συγγραφέα, ποὺ τὸ Νεοελληνικὸ Θέατρο τοῦ χρωστᾷ τὰ «Ἀρραβωνιάσματα», τὴ «Δράκαινα», τὶς «Φουσκοθαλασσιές», τὴν «Καινούργια Ζωή»... Τώρα θέλει νὰ γράφῃ καὶ γιὰ παιδιά, ποὺ τ' ἀγαπᾷ πολύ, κι' εἴδατε τὶ ὡραῖα ποὺ εἶναι τὰ δυὸ κομμάτιά ποὺ μοῦ ἔστειλε ὡς τώρα.

Μαϊστράλι, ὁ κ. Φαίδων σὲ ὑπερευχαριστεῖ γιὰ τ' ὡραῖο ποίημα ποὺ τοῦ ἔγραψες σὴ γιορτή του. Μόνο—μοῦ εἶπε— δὲν τὸ βρίσκει πολὺ ταιριαστό. Θὰ ταίριαζε σ' ἕνα ***πολὺ μεγάλο*** συγγραφέα ἢ ποιητή, κι' ὁ κ. Φαίδων δὲν ἔχει τὴν ἰδέα πὼς εἶναι τέτοιος. Γι' αὐτὸ μὲ παρακάλεσε καὶ νὰ μὴ τὸ δημοσιεύσω ἐδῶ. Ἄλλο ζήτημα ἂν θὰ μποροῦσε κάποτε νὰ δημοσιευθῇ στὴ Σ. Σ. Σ., σὰν ὡραῖο ποίημα, σὰν ὕμνος πρὸς ἕναν ἰδανικό, ἀνώνυμο συγγραφέα, ὅταν καθένας θὰ μπορῇ νὰ φαντάζεται ἐκεῖνον ποὺ θέλει.

Μικρὴ Λογοτέχνις, μὲ χαρὰ καὶ μὲ συγκίνησι ἔκαμα τὴ γνωριμία σου ἀπὸ τὸ πρῶτο σου μεγάλο γράμμα, κι' ἐλπίζω τώρα νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά. Γιατὶ εἶδα πὼς εἶσαι μιὰ ἀληθινὴ Διαπλασσοπούλα ποὺ μ' ἀγαπᾷ ἀπὸ καιρὸ καὶ μ' ἐπίγνωση βαθειά. Γιὰ τὸ κομμάτι ποὺ λές, δὲν θυμοῦμαι τώρα. Μ' αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο μοῦ τὸ ἔστειλες, ἢ μὲ ἄλλο, ἢ μὲ τ' ὄνομά σου ; Καὶ τί τίτλο εἶχε ;

Σὲ συγχαίρω, ***Ἑλληνικὴ Ραψοδία,*** γιὰ τὸ λαμπρὸ βαθμὸ τοῦ ἐνδεικτικοῦ σου, τὸν πρῶτο τῆς τάξης σου. Τώρα λοιπὸν δὲν σοῦ μένει παρὰ ἡ Ὀγδόη, καὶ τοῦ χρόνου, ἂν θέλῃ ὁ Θεός—καὶ βεβαιότατα θέλει—Πανεπιστήμιο ! Πόσο πρέπει νἆμαι περήφανη γιὰ τὰ παιδιά μου ! . . .

Ἀμαρυλλίς, πολὺ ὡραῖο τὸ μεγάλο «ἐξωσχολικό» σου γράμμα. Κι' ἐμεῖς ἐδῶ, ὅλον αὐτὸν τὸ καιρό, εἴχαμε γλυκειές, ἡλιόλουστες ἡμέρες, σωστὲς «ἀλκυονίδες». Ὁ τόμος ὅπου δημοσιεύθηκε ὁ «Μπάμπα Μακροπόδης»—τὸ ἀριστούργημα ἐκεῖνο—ὑπάρχει καὶ τιμᾶται δρ. 10.300 μὲ τὰ ταχυδρομικά.

Τὸ ψευδώνυμό σου, ***Ἄδμητε,*** ἦταν ἐλεύθερο καὶ σοῦ τὸ ἀνανέωσα. Τἄλλα κανόνισέ τα ὅπως θέλεις, σὲ περιμένω. Εἶσαι συνδρομητής μου τέσσερα χρόνια, μ' ἀγαπᾷς πολύ, καὶ πρέπει νὰ σοῦ ἔχω ἐμπιστοσύνη. Ἔλαβα κι' ὅσα μοῦ ἔστειλες. Ἀρκετὰ καλὴ ἡ Συλλογή σου, ποὺ ἄρχισα ἀπὸ σήμερα νὰ τὴ χρησιμοποιῶ.

Κι' ἐσένα, ***Προκομένη Τεμπέλα,*** σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ λαμπρὸ βαθμό, ποὺ δὲν τὸν ἐπηρέασε πολὺ τὸ «πολισδεκαεξάρι» τῶν μαθηματικῶν—ποὺ κ' αὐτὸ ἄλλωστε θὰ διορθωθῇ. . . Τὰ νέα μου Μικρὰ Μυστικὰ εἶναι ὅμοια μὲ τὰ παλιὰ καὶ κάθε τετραδιάκι τιμᾶται δρ. 200. Στὸ τωρινό μου γραφεῖο δὲν εἶμαι μόνη νοικοκυρά, ἀλλ' αὐτὸ ποὺ ζητᾶς δὲν εἶναι καὶ τόσο σπουδαῖο πρᾶγμα.

Σκαλιστῆρι, ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα ποὺ ἐπρότεινες, αὐτό, καθὼς θὰ εἴδες, σοῦ ἐνέκρινα. Γιὰ τὴν ἔγκρισι, θὰ μοῦ στείλῃς ἀκόμα 400 δρ., γιατὶ τώρα τὰ ψευδώνυμα ἔχουν δρ. 500. Ναί, ζωγραφίζεις πολὺ ὡραῖα, στέλνε μου νὰ βλέπω τὰ σκίτσα σου, ἀδιάφορο ἂν, πρὸς

τὸ παρόν, δὲν δημοσιεύω Καλλιτεχνικὴ Συνεργασία Συνδρομητῶν. Ἔλαβα καὶ τὶς Πνευμ. Ἀσκήσεις σου. Εἶναι λίγες. Ἔχεις ὅμως καιρό, ὡς τὸ τέλος Ἀπριλίου, νὰ μοῦ στείλῃς κι' ἄλλη, πληρέστερη, Συλλογή.

Πρὶν μοῦ τὸ γράψῃς, *Ἀσχημόπαπο*, κατάλαβα ἀπὸ τὸ γραφικό σου χαρακτῆρα καὶ τὸ ὕφος, πὼς τὸ κομμάτι ἐκεῖνο ἦταν δικό σου καί, καθὼς θὰ εἶδες, τὸ ἐδημοσίευσα μὲ τὸ ψευδώνυμό σου. Βαθμοὺς στὰ κομμάτια τῆς Σ.Σ.Σ. δὲν βάζω πρὸς τὸ παρόν. Ἀργότερα, ὅταν θὰ τακτοποιηθοῦμε — γιατὶ τώρα οἱ περιστάσεις δὲν σηκώνουν πολλοὺς... μπελάδες — θὰ τοὺς ξαναρχίσω.

Ἐκάτη, ἡ «φωνὴ» αὐτὴ ποὺ ἀκοῦς κάθε τόσο, σὲ συμβουλεύει πολὺ σωστά, καὶ θὰ κάμῃς πολὺ καλὰ νὰ τὴν ἀκοῦς, καὶ μὲ τὴν ἄλλη σημασία τοῦ ρήματος, ὅπως τὴν ἄκουσες τώρα καὶ μοῦ ἔγραψες τόσα. Νὰ περιμένω κι' ἄλλα; Βεβαιότατα!

Φαντάρε τοῦ 41, γιὰ τὸ κομμάτι σου δὲν θυμοῦμαι τί καὶ πῶς. Πάντως καλὰ θὰ κάμῃς νὰ μοῦ στείλῃς κι' ἄλλο, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ εἶναι καλύτερο. Συγχαρητήρια γιὰ τὸ ἄριστα. Τὸ συμπλήρωμα τοῦ 1945 δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ στείλῃς, ἂν ἔγγραφῆς μὲ τὸ νέο τιμολόγιο γιὰ τὸ 1946. Μιὰ μόνο Ἄσκηση δὲν μπορεῖς νὰ στείλῃς, ἀλλὰ Συλλογὴ ἀπὸ 15 τοὐλάχιστο· ἕνα ὅμως μόνο Π. Πνεῦμα ναί.

Ὡραῖα γράμματα ἔχω λάβει καὶ ἀπὸ τοὺς ἑξῆς, ποὺ ἂν θὰ ἔχω τόπο, θὰ τοὺς ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο: *Δοῦκα τῆς Λευκάδος, Προκομένην Τεμπέλαν* (δεύτερο), *Κόντε Ραπανάκην* (δεύτερο), *Νεφέλην*, *Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι*, *Ἀητὸν τῆς Ἠπείρου*, *Ἄφοβο Μάτι* καὶ *Τρεχαντήρι*.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως: διὰ συνδρομητὰς ἢ ἀδελφιὰ των, δρχ. 500. Δι' ἀγοραστάς, ἀποκτήσαντας μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαιώματα συνδρομητοῦ, δρχ. 1000.

Νέα Ψευδώνυμα: Δὸν Κιχώτης ἀ. (ΓΘ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ρὸζ Μπουμπουκάκι, κ. Σὲρ - Νίκ, ἀ. Πολυτεχνίτης, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Κόντε Ραπανάκην* (εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχὲς καὶ τ' ἄλλα καλὰ λόγια· ἐξετέλεσα·) *Ἠλέκτραν Χάλη* (ἐλπίζω νὰ τὰ ἔλαβες πιὰ μαζεμένα καὶ νἄρθε ἡ καρδιὰ στὸν τόπο της· εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές·) *Σπῦρον Κουρούκλην* (χαίρω πολύ· ἐλπίζω νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο καὶ νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά·) *Ἑλληνικὰ Δωδεκάνησα* (σοῦ τὸ ἐνέκρινα· περιμένω·) *Θρυλικὴν Ροδόπην* κλπ. κλπ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 30ΟΟ Διαγωνισμοῦ λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκται ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ.

13. *Λεξίγριφος*

Τὸ πρῶτο μου ἀριθμητικό,
Χρόνου μονὰς τὸ δεύτερό μου,
Τὸ τρίτο μου ἄρθρο θηλυκό,
Κι' ἀρχαίου τυράννου τραγικοῦ
Κόρη καλὴ τὸ σύνολό μου.

Ἄδμητος

14. *Μεταγραμματισμὸς*

Εἶναι ἀρχαία γνωστὴ πόλις·
Ἀλλ' ἂν τῆν πειράξω μόλις,
(Διπλὸ Σίγμα νὰ τῆς βάλω
Στοῦ μονοῦ Δέλτα τὴ θέση,
Ἐκεῖ δὰ σχεδὸν στὴ μέση),
Βαθὺ κάτι καὶ μεγάλο
Καὶ ἀπύθμενο θὰ φτιάξω,
Ἴλιγγος νὰ τὸ κοιτάξω!

Ἄδμητος

15. *Ἀναγραμματισμὸς*

Μία πόλις. Ποία πόλις;
Τόνομά μου μὴ ζητήσῃς·
Μ' ἔχεις εἰς τὴν κεφαλήν σου
Ἂν μὲ ἀναγραμματίσῃς.

(Παλαιὸν) *Κόντε - Ρεπανάκης*

16. *Αἴνιγμα*

Ὅσο *τρώγω*, ζῶ
Κι' ἀξαίνω·
Μόλις ὅμως *πιῶ*,
Πεθαίνω.

Σκαλιστήρι

17. *Μέγα Δικτυωτὸν*

* * * * * * * * * =Ἀρχιπέλαγος τῆς
* * * * * [Ὠκεανίας
* * * * * * * * * = Κράτος τ. Εὐρώ-
* * * * * [πης
* * * * * * * * * = Ἱστορικὸς ἔλλην.
* * * * * [λιμὴν
* * * * * * * * * = Ὄρος τῆς Γραμ-
* * * * * [ματικῆς
* * * * * * * * * = Χώρα τ. Ἑλλάδος.— Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἄδμητος

18—19. *Μεταμορφώσεις*

1. Ἡ *Πάφος* δι' 6 μεταμορφ. νὰ γίνῃ *Μῆλος*.
2. Τὸ *Ἔτος* δι' 8 μεταμορφ. νὰ γίνῃ *Αἰών*.

Κόντε - Ρεπανάκης

20—24 *Μαγικὸν Γράμμα*

Τῇ ἀντιλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:
ὕμνος, φόρος, μόλος, αἰών, ἀμουσία.

Σκαλιστήρι

25. *Ἐλλιποσύμφωνον*

ὀου — εἰου

Σκαλιστήρι

26. *Γρῖφος*

η
η η
ΖΘ ρη Ν
η η
η

Σὲρ - Νὶκ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τῶν φυλλαδίων 3 καὶ 4 τοῦ 1945.

29. Δωδεκάνησα (δώδεκα, νήσσα).— 30. Ὄρος - πόρος. — 31. Ἔλαφος - ἔδαφος. — 32. Γάμος - Μάγος. — 33.
ΑΕΡΙΟΝ
ΕΡΙΟΝ
ΡΙΟΝ
ΙΟΝ
ΟΝ
Ν
34. ΙΑΠΩΝΙΑ (αἰών, πίννα, ὄνια, ναί, Ἰωάννα, ἀπών.— 35 - 36. Διὰ τοῦ Υ: *οὖλον, κοῦκος, Λευκάς, ὕλη, αὐτός.* —40. ΩΡΙΓΕΝΗΣ (Ὠ - ρωπός, Ρ - ίον, Ἴ - αμα, Γ - όνος, Ἔ - ριον, Ν - όσος, Ἤ - ρα, Σ - κύρα. — 41. ΚΑΙΣΑΡ - ΑΦΡΙΚΗ (ΚΑσπία, Ἀφή, Ἶρις, ΣΙκινος, Ἀκρίς, ΡΗνος. — 42. *Ἡ πλύντρια πλύνει* (η πλὴν τρία πλὴν η).

43. Καναπὲς (ΚΑΝ, Ἄλλο, ΠΕΣ).— 44. Πάρων - παρών. — 45. Ὁ μόσχος, ἡ Μόσχα.

46.

Ν Σ Σ Η
Ω Α Ο Τ
Ρ Κ Ν Η
Υ Ο Ω Α Η Ι Ρ Λ
Μ Φ Τ Κ Ι
Ο Ω Ε Α
Σ Ν Λ Σ

47. ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ (Αἴγινα, Νιαγάρας, Ἡσαΐας, Γίγας, ὑγρασία, ρίγανη, Ἱσπανία, σαύρα).—48—52. Διὰ τοῦ Τ: *Τάγος, τέλος, κῆτος, τάφος, ἄρτος.* — 53. ΣΕΙΡΙΟΣ (ἄχρηΣτος, ΘησΕύς, ΠοσΕιδών, τάφΡος, ΜάρΙος, πρόσΟδος, ΠερΣία). — 54—58. Σαχάρα, Καλαμπάκα, σαλαμάνδρα, Ἀλάσκα, Μαχυραραγιάς. — 59. Θαρσεῖν χρή. — 60. *Ἄδειο σακκὶ δὲ στέκει* (α, δυό, σ' α κεῖ, δέστε κεῖ.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον.—Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρχ. 500. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 30 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 50 δρχ. μὲ παχέα καὶ 80 δρχ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 200.

[Β — 12]

Ἀγαπητὴ Μυρτώ, σοῦ εὔχομαι Αἰὲν Ἀριστεύειν. *Ὀρέστης*

[Β — 13]

Μπαίνοντας στὴν κίνησι τῆς ἀγαπητῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλους τοὺς φίλους της. Χαιρετίσματα στοὺς ἀλληλογράφους μου. *Γελαστὸς Λογοτέχνης*

[Β — 14]

Μπαίνοντας *στὸ καμψὸ σαλονάκι* τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλους-ες.

Νέλλη

[Β — 15]

Ξαναμπαίνοντας μὲ τὸν καινούργιο χρόνο στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλους-ες. Ὑπόσχομαι πρωτοφανῆ δράση. *Ἀγκάθι*

[Β — 16]

Μικρὴ Ζωγράφος, Λεπτὴ Καρδοΐλα, Ἡρωΐς Ἑλληνοπούλα, ἀλληλογραφοῦμε; Ἀπαντήσατε μὲ μικρὴ ἀγγελία σας! Ἀμερικανόπουλο, δυστυχῶς σιὴν Ἀμερικὴ δὲν μπορῶ *ν'* ἀλληλογραφῶ. Γειὰ χαρά, — ἡ *Προκομένη Τεμπέλα*

[Β — 17]

Κεραυνέ, Ἑλληνόπουλο, Θρυλικὴ Ροδόπη, ἀλληλογραφεῖτε; Βολιωτόπουλο, γιατὶ τόσο κατηγορηματικός; Δὲν συμφωνεῖς μὲ τὴ 19η ἀπάντησί σου.

Σὲρ-Νὶκ

[Β — 18]

Διαπλασόκοσμε, ἂς εὐχηθοῦμε νὰ φέρῃ ὁ καινούργιος χρόνος στὴ Νικήτρια Ἑλλάδα τὴν εὐτυχία ποὺ τῆς ἀξίζει. Κι' ἐμεῖς ἂς προσπαθήσουμε νὰ φανοῦμε ἀντάξια παιδιά της.

ΘΡΥΛΙΚΗ ΡΟΔΟΠΗ

Τυπογραφεῖον Ἀδελφῶν ΡΟΔΗ, ὁδὸς Κεραμεικοῦ ἀρ. 12